

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/n-r/feliks-olas/9628,Feliks-Jozef-Olas.html>
2024-06-16, 16:29

kpt. rez. WP **Feliks Józef Olas**, dr nauk prawnych. Urodził się 03.01.1893 r. w Poroninie z ojca Szymona i matki Anieli z Nowińskich. Absolwent III Gimnazjum im. króla Jana Sobieskiego (1914 r.) w Krakowie i Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego (1918 r.)

Dnia 16.8.1914 r. wstąpił do Legionów — do 2 pułku piechoty, ukończył Szkołę Oficerską 2 pp Legionów w Zambrowie (1915 r.). Do maja 1918 r. był w 13 p. strz. II Korpusu Wschodniego. Po bitwie pod Kaniowem dostał się do niewoli niemieckiej, z której zdołał zbiec. Z rozkazu Polskiej Komendy Etapowej w Kijowie organizował miejscową komendę oraz Polską Organizację Wojskową w Humaniu. W czerwcu 1918 r. na rozkaz mobilizacyjny wyjechał do Kijowa, a następnie do Moskwy, gdzie został przydzielony do Polskiej Komendy Wojskowej w charakterze kuriera. W tym czasie był łącznikiem między Polakami służącymi w Mazowieckim Pułku Ułańskim w Moskwie i prowadził agitację za wstępowaniem do Wojska Polskiego. Osobiście przywiózł Śmigłemu-Rydzowi (minister wojny w rządzie lubelskim) deklarację poddania się pod jego rozkazy formacji polskich na Wschodzie. Od listopada 1918 r. do 01.03.1919 r. przydzielony był do Wojskowej Szkoły Mierniczej w Warszawie, następnie pełnił funkcje adiutanta w Ministerstwie Spraw Wojskowych. Wojna polsko - radziecka zastała ppor. Ołasa jako dowódcę kompanii w Oddziale Sztabowym Dowództwa IV Armii, gdzie następnie od 01.06.1920 r. do 31.10.1920 r. był referentem organizacyjnym. W 1921 r. ukończył Kurs Szefów Oddziału IV przy Naczelnym Dowództwie Wojska Polskiego.

Po odkomenderowaniu do III Armii pełnił w Dowództwie funkcje szefa Sekcji Ogólnej, będąc jednocześnie p.o. szefa Oddziału IV. Od 20.03.1921 r. wykonywał obowiązki szefa Oddziału IV w IV Inspektoracie Armii. Następnie przeszedł (21.05. – 01.07.1921 r.) do Grupy Wschód w składzie której, jako zastępca Szefa Sztabu, wziął udział w III Powstaniu Śląskim. Po jego zakończeniu wrócił do poprzedniego miejsca pełnienia służby, skąd został przeniesiony 08.09.1921 r. do Dowództwa III Armii na stanowisko szefa Oddziału IV, na którym pozostawał do 31.10.1921 r. W 1922 r., po przeniesieniu do rezerwy w stopniu kapitana, rozpoczął pracę w Straży Celnej jako starszy komisarz. W 1925 r. został kierownikiem Inspektoratu Działdowo. W tym czasie powstała z jego inicjatywy gazeta branżowa Straży Celnej - „Czaty”. Periodyk nieprzerwanie ukazywał się do września 1939 r., podejmował rozległą tematykę związaną z wydarzeniami w kraju, na granicy, historią ochrony granic. Początkowo redakcja z wydawnictwem mieściła się w Działdowie a następnie w 1926 r. przeniosła się do Warszawy (co wiązało się ze zmianą miejsca pełnienia służby i zamieszkania st. kom. SC Feliksa Ołasa). Został referentem prasowym Straży Celnej, a po reorganizacji w marcu 1928 r. Komendy Straży Granicznej. Zwolniony

do służby cywilnej 12.12.1928 r. pracował dalej w Referacie Prasowym Komendy Straży Granicznej, zostając równocześnie doradcą prawnym Komendy. W dniu 15.12.1932 r. uzyskał tytuł doktora praw na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kierowany przez niego periodyk „Czaty” stał się w tym czasie największym kompendium wiedzy o ochronie granicy, interpretacji przepisów, praktycznych porad.

Po wybuchu II wojny światowej zmobilizowany do 83 Pułku Strzelców Poleskich im. Romualda Traugutta w Kobryniu. W nieznanych okolicznościach dostał się do niewoli radzieckiej. Zamordowany w Katyniu. Ekshumowany z dołu śmierci do mogiły bratniej, przypuszczalnie drugiej; zewidencjonowany pod nr 768.

Za działalność niepodległościową i zasługi bojowe oraz pełną oddania pracę w warunkach pokojowych odznaczony: Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Kawalerskim Orderem Odrodzenia Polski, 2 razy Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 10-lecia Odzyskanej Niepodległości, Brązowym Medalem „Za Długoletnią Służbę”, Medalem Pamiątkowym za Wojnę 1918–1921, Odznaką Pamiątkową Straży Granicznej.

Decyzją Ministra Obrony Narodowej z dnia 05.10.2007 r., mianowano pośmiertnie Feliksa Ołasa na stopień majora Wojska Polskiego.

Opracował: **Miłosz Filipowiak**

na podstawie materiałów udostępnionych przez Andrzeja Ołasa oraz przechowywanych w Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie.

{GALERIA:40242-40243-40244-40245-40246-40247-40248-40249-40250-40251-40252-40253}